

FRÉTTABRÉF BSSL

EFNI BRÉFSINS:

Metlaxveiði á sl. sumri.....	2
Einstaklingsmerking hrossa...	3
Frá hrossaræktarsamtökum..	3
Áburðarkaup.....	4
Fréttabréf BSSL dreift með fjölþósti.....	4
Frá ráðunautafundi	5
Kosningar til Búnaðarþings	5
Greiðslur fyrir umframmjólk ..	5
Nýr starfsmaður á BSSL	5
Umsóknir um framlög	6
Ný óreynd nauð.....	6
Átaksverkefni í jarðrækt.....	6
Nýtt met í mjólkurframléiðslu ..	6
Búgdrýgindin	7
Nýjung á áburðarmarkaði.....	7

Á DÖFINNI:

- **1. mars**
Búnaðarþing
- **11. mars**
Hrossaræktarfundur í
Pingborg
- **25.-26. mars**
Fræðslufundir BSSL í
sauðfjárrækt
- **27.-28. mars**
Aðalfundur LK,
Hótel Sögu
- **2.-3. apríl**
Aðalfundur LS,
Hótel Sögu
- **3. apríl**
Aðalfundur Auðhumlu,
Hótel Selfossi
- **4. apríl**
Opinn dagur Lbhí
- **17. apríl**
Aðalfundur BSSL,
Árhúsum á Hellu

Hrossaræktarfundur í Pingborg

Opinn fundur á vegum Félags hrossabænda og Bændasamtaka Íslands um málefni hrossaræktarinnar verður haldinn í Pingborg miðvikudaginn 11. mars nk. kl. 20:30. Frummælendur á fundinum verða Kristinn Guðnason formaður Félags hrossabænda og fagráðs í hrossarækt og Guðlaugur Antonsson, hrossaræktarráðunautur BÍ. Kaffi í boði Hrossaræktarsamtaka Suðurlands.

Hrossaræktendur og aðrir áhugamenn um hrossarækt fjölmennum á fundinn og tókum afstöðu til mála eins og breytinga á sýningafyrirkomulagi og vægis einstakra eigninleika.

Á ferð um V- og A-Skaftafellssýslu

Halla Eygló Sveindóttir, hrossaræktarráðunautur BSSL verður á ferðinni í V- og A-Skaftafellssýslu ef veður og færð leyfir dagana 23. og 24. mars nk. Þeim sem hafa áhuga á að fá hana í heimsókn til að skoða unghross, taka DNA- sýni eða örmerkja er bent á að hafa samband í síma 480-1800 eða senda tölvupóst á netfangið halla@bssl.is.

Einnig er hægt að hafa samband við Grétar Má í síma 470 8088. Haft verður samband við þá sem þegar hafa óskað eftir heimsókn þegar nær dregur.

Fræðslufundir í sauðfjárrækt

á vegum Búnaðarsambands Suðurlands dagana 25. og 26. mars 2009

Pingborg	25. mars kl. 14:00
Heimaland	25. mars kl. 20:00
Hrollaugsstaðir	26. mars kl. 14:00
Hótel Kirkjubæjarklaustur	26. mars kl. 20:00

Jón Viðar og Sigurður Sigurðarsson verða með fræðsluerindi um vanhöld lamba og fósturdauða í gemlingum.

Kaffi og meðlæti verður selt á staðnum.

Metlaxveiði á síðastliðnu sumri. Innköllun veiðiskýrslna

Lokaúrvinnsla stendur nú yfir á skýrslum yfir veiði lax- og silungs á síðastliðnu ári. Þessa dagana eru skýrslur að berast en nokkuð vantar upp á að allir veiðiréttarhafa hafi skilað skýrslum. Á næstunni verður unnið úr veiðitölum síðasta árs. Veiðiréttarhafar og aðrir þeir sem hafa umsjón með skráningu á veiði eru beðnir um að koma veiðiskýrslum til Veiðimálastofnunar sem allra fyrst. Senda má ljósrit af veiðiskýrslum eða senda þær rafrænt. Mikilvægt er að einnig sé greint frá ef veiði hefur ekki verið stunduð.

Samkvæmt bráðabirgðatölum var stangveiðin á laxi á landinu öllu árið 2008 um 81.200 laxar, sem er mesta stangveiði sem nokkru sinni hefur verið skráð úr íslenskum laxveiðiám. Veiði var 27.600 laxar í ám þar sem meiri hluti laxa er úr sleppingum gönguseiða, en laxveiði í ám þar sem veiði byggist á náttúrulegum löxum var 53.600. Fyrra stangveiðimet var frá árinu 2005 en þá veiddust 55.168 laxar en af þeim voru 7.413 úr sleppingum gönguseiða. Veiðin var að þessu sinni tvöfalt meiri en meðaltal árána 1974-2007, sem var 36.541 lax. Ef eingöngu er litið til veiði úr náttúrulegum stofnum var hér einnig um metveiði að ræða en fyrra met er frá árinu 1978 en þá veiddust 52.597 laxar. Hafa ber í huga að vaxandi hluti stangveiddra laxa er sleppt aftur eftir að þeir hafa tekið agn, undanfarin ár hefur hlutfallið að jafnaði verið um 15 %. Samkvæmt bráðabirgðatölum voru um 7.500 laxar veiddir í net sumarið 2008 sem er um 10 % aukning frá fyrra ári en einungis helmingur meðalveiði árána 1974-2007. Gríðarleg laxveiði var í Rangánum á sl. ári, en samkvæmt bráðabirgðatölum veiddust þar um 20.600 laxar, en árið 2007 var veiðin 14.550 laxar. Þetta er mesta veiði í Rangánum frá upphafi. Í Eystri-Rangá veiddust um 7.000 laxar og 13.600 í Ytri-Rangá. Veiði í Rangánum byggir nær eingöngu á laxi úr sleppingum á miklum fjölda gönguseiða sem alin eru í eldisstöðvum. Þá var umtalsverð veiði úr sleppingum laxagönguseiða í Tungufljóti í Árnessýslu, Skógá, Vatnsá og Norðlingafljóti.

Tölur um silungsveiði liggja enn ekki fyrir en í Veiðivötnum var silungsveiði sú besta frá upphafi skráningar. Alls veiddust þar 29.687 fiskar. Á stöng veiddust 24.893 fiskar (83%) og 4.794 fiskar komu í net (17%). Alls veiddust 20.077 urriðar og 9.610 bleikjur. Árið 2007 komu 25.829 fiskar á land í Veiðivötnum, sem þá var metár. Í Veiðivötnum er stunduð öflug fiskrækt sem hefur aukið veiði umtalsvert.

Skráning laxveiði hér á landi er með því besta sem gerist í heiminum en enn vantar nokkuð á að skráning silungsveiði sé fullnægjandi. Á nokkrum svæðum á Suðurlandi er skráning silungsveiði góð, má þar nefna skráningu á netaveiði í Apavatni, veiði í Veiðivötnum og sjóbirtingsveiði í ýmsum ám

í Skaftárhreppi. Verðmæti og eftirspurn eftir silungsveiði hefur farið vaxandi á undanfönum árum og fréttir berast nú af enn aukinni eftirspurn. Víða eru ónýttir möguleikar í stangveiði. Með bættri aðstöðu og rétttri markaðssetningu er einsýnt að auka megi tekjur af silungsveiði umtalsvert.

Veiðihlunnindi laxfiska í ám og vötnum landsins eru verðmæt og mjög mikilvæg auðlind ekki síst fyrir hinar dreifðu byggðir landsins. Mikilvægt er að sem bestar upplýsingar liggja fyrir um líffræðilega þætti fiskstofnanna til að byggja á nýtingu og verndun þeirra. Veiðiskráning er mikilvæg í þeim tilgangi. Talningar með fiskteljurum, sem komnir eru í allmargar ár, gefa ásamt veiðitölum upplýsingar um veiðihlutfall og stærð hrygningarstofns. Niðurstöður seiðamælinga, gefa upplýsingar um seiðapéttleika og nýliðun, auk þess sem niðurstöður aldursgreininga á hreistri gefa upplýsingar um aldursræðningu veiðinnar þannig að rekja má uppruna til klakárganga. Veiðiskráning er einnig oftlega notuð til að meta verðmæti veiða hvort sem er til útleigu eða til að skipta arði milli veiðiréttareigenda.

Vinsamlega sendið veiðiskýrslurnar til Veiðimálastofnunar Suðurlandsdeild, Austurvegi 1, 800 Selfoss, eða Veiðimálastofnunar Keldnaholti, 112 Reykjavík. Þær má einnig senda í bréfasíma: 480 1818 eða á netfang: sudurlandsdeild@veidimal.is

Fiskteljari í Grenlæk, við rafstöðvarstíflu í landi Seglbúða. Fiskteljari hefur verið starfræktur í Grenlæk frá árinu 1996.

Guðni Guðbergsson og Magnús Jóhannsson

Einstaklingsmerkingar hrossa og DNA-greining

Samkvæmt reglugerð um merkingar búfjár (nr. 463/2003) sem gefin var út af landbúnaðarráðuneytinu. Skulu öll ásetningsfolöld vera einstaklingsmerkt við hlið móður fyrir 10 mánaða aldur. Með einstaklingsmerkingu er átt við ör- eða frostmerkingu sem viðurkennd er af Bændasamtökum Íslands. Til að folöld fái A-vottun á ætterni þá er þess krafist að þau hafi sannað ætterni með DNA-greiningu.

Búnaðarsambandið tekur að sér að taka DNA –sýni og örmerkja. Þeir sem vilja nýta sér þá þjónustu er bent á að hafa samband við Höllu eða Pétur í síma 480-1800 eða senda tölvupóst á netföngin halla@bssl.is eða petur@bssl.is. Gott er að panta DNA-sýnatöku með einhverjum fyrirvara þannig hægt sé að nýta ferðina betur. Greining á DNA-sýnum hefur lækkað úr 3.500 niður í 3.200 kr. Gjaldskráin fyrir DNA –greiningu er eftirfarandi:

Tímagjald fyrir sýnatöku og frágang 6.000 kr/klst,

(m. vsk. 7.470 kr/klst)

Komugjald 2.300 kr, (m. vsk 2.864 kr)

Greining á sýni 3.200 kr, (m. vsk 3.984 kr)

Halla Eygló Sveinsdóttir

Frá Hrossaræktarsamtökum Suðurlands

Þegar þetta er ritað eru námskeiðin tvö á vegum Hrossaræktarsamtaka Suðurlands og Landbúnaðarháskóla Íslands afstaðin. Á hæfileikadómanámskeiðið mættu 22 og byggingadómanámskeiðið 17. Leiðbeinendur á námskeiðunum voru Jón Vilmundarson og Eypór Einarsson.

Á síðasta stjórnarfundum HS var ákveðið að ungfolasýning yrði í Ölfushöllinni þann 21. mars nk. Fyrirkomulagi hennar verður breytt á þann veg að tveir kynbótadómarar verða fengnir til að skoða folana og gefa þeim umsögn áður en þeir koma til sýningar inni í höllinni. Með þessu fyrirkomulagi fá eigendur meiri upplýsingar með sér heim. Dómarar raða efstu folunum eftir að hafa séð þá hreyfa sig í höllinni. Áhorfendur velja síðan þann fola sem þeim þykir álitlegastur.

Aðalfundur Hrossaræktarsamtaka Suðurlands verður 26. mars í Þingborg. Úr stjórn eiga að ganga Helgi Eggertsson og Ólafur Einarsson. Helgi gefur ekki kost á sér áfram en Ólafur hefur enn ekki gert upp hug sinn.

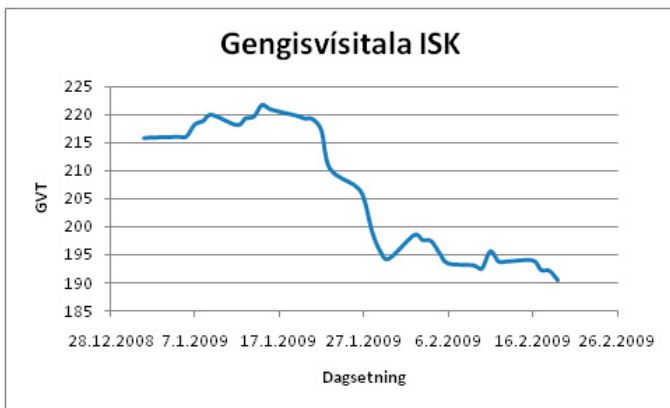
Sýningin Ræktun 2009 verður föstudagskvöldið 24. apríl nk. í Ölfushöllinni að venju. Hrossaræktendur og áhugamenn um hrossarækt ættu því að taka það kvöld frá strax.

Að lokum vill stjórnin hvetja ræktendur og aðra áhugamenn til að mæta á fund Félags hrossabænda og Bændasamtaka Íslands þann 11. mars nk í Þingborg kl. 20:30. Þar verða til umræðu hugmyndir manna um breytingar á vægi einstakra eiginleika. Rætt hefur verið um að lækka vægi á vilja og geðslagi úr 12,5% niður í 9-10 %, hækka vægi á skeiði úr 9% í 10% og feti úr 1,5% í 3-4%. Breytt sýningafyrirkomulag verður einnig til umræðu, mikilvægt að sem flestir sjái sér fært að mæta á fundinn.

Stjórn Hrossaræktarsamtaka Suðurlands

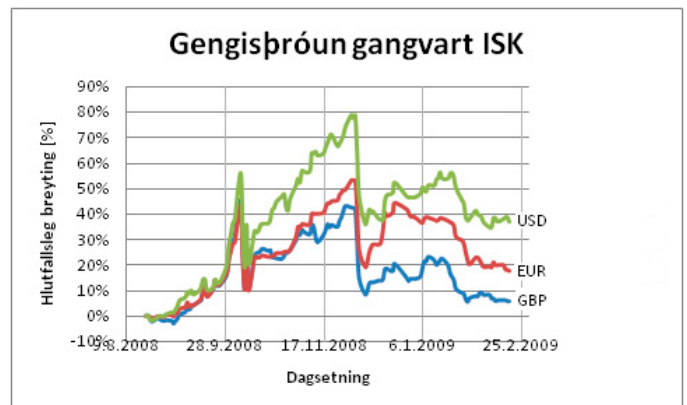
Áburðarkaup

Nú hafa Fóðurblandan, Sláturfélag Suðurlands (YARA) og Skeljungur birt verðskrá sína á áburði fyrir 2009. Í öllum tilvikum eru verðin tengd gengi erlendra gjaldmiðla gagnvart íslensku krónunni. Verð Fóðurböndunnar er tengt USD, SS tengt EUR og Skeljungs tengt GBP. Gengispróun þessara mynta er því ráðandi þáttur um það verð er bændum mun bjóðast á komandi vikum. Íslenska krónan hefur verið í styrkingarfasa undanfarnar vikur, eins og sjá má á myndinni hér að neðan. Styrkingin nemur tæpum 12% frá áramótum.

Innbyrðis hefur gengispróun GBP, EUR og USD gangavart ISK verið nokkuð ólík síðustu mánuðina. Vissulega hafa þær allar hækkað, en mismikið. Á myndinni hér að neðan má sjá hlutfallslega gengispróun myntanna síðasta árið, þær eru allar núllstilltar við upphafspunktinn. Eins og sjá má á myndinni hefur USD verið að styrkja sig síðustu mánuðina gagnvart hinum myntunum á móti hefur GBP gefið nokkuð eftir. Erfitt er að spá fyrir um hver áframhaldandi gengispróun þessara mynta verður. Söguleg gögn eru ekki vísbending um framtíðarpróun. Meðan krónan er í styrkingarfasa er líkleg að þær muni allar fylgja með og lækka en eitthvað mismikið. Það ræðst af efnahagsástandinu í viðkomandi hagkerfi og framtíðarhorfum. Þær virðast í augnablikinu hugsanlega vera eilítið dekkri austan megin Atlantsála en vestan.

Rétt er að benda á að laust fé er mjög verðmætt í dag. Vaxtastig er hátt og lausafjárskortur verulegur. Því gildir enn frekar en áður, sú gullna regla að borga eins lítið og hægt er fyrir hlutina og eins seint og hægt er. Vandasamt er þó að feta þennan veg í dag. Rétt er að skoða vel verðskrár áburðarsala og bera saman verð, innihald áburðar og greiðslukjör. Sem og er nauðsynlegt að velta fyrir sér væntanlegri gengispróun næstu vikunnar. Eins og áður hefur komið fram gefa

söguleg gögn ekki vísbendingu um framtíðarpróun, en síðustu vikur hefur íslenska krónan styrkt sig nokkuð gagnvart erlendum myntum. Fátt er í kortunum meðan gjaldeyrishöftin eru við líði, að krónan muni falla verulega næstu vikunnar. Því er rétt varðandi þessa stærstu rekstrarfjárfestingu hvers árs, að ana ekki að neinu heldur hugsa hlutina til enda.

Fréttabréfi BSSL dreift með fjölpósti

Stjórn Búnaðarsambands Suðurlands hefur samþykkt að Fréttabréfi BSSL skuli framvegis dreift frítt með fjölpósti á öll lögheimili í dreifbýli á starfssvæði Búnaðarsambands Suðurlands. Þeir sem búa í þéttbýli á starfssvæðinu eða utan starfssvæðisins býðst eftir sem áður að vera áskrifendur að fréttabréfinu gegn greiðslu prent- og póstburðargjalda sem eru samtals um 2.000 krónur á ári. Þeir aðilar sem þess óska vinsamlegast hafið samband í síma 480-1800. Jafnframt er bent á að öll fréttabréf BSSL má nálgast á heimasíðu BSSL, www.bssl.is undir Starfsemi > Fréttabréf BSSL

Með því að dreifa Fréttabréfinu í fjölpósti er margþættur ávinningur. Í fyrsta lagi nær Fréttabréfið til allra íbúa í dreifbýli á starfssvæðinu en ekki bara þeirra sem eru á sérstökum fréttabréfalista. Í öðru lagi verður umsýsla starfsmanna BSSL við merkingar og utanumhald fréttabréfalistans töluvert minni en nú er og í þriðja lagi lækka póstburðargjöldin allnokkuð við þessa breytingu, jafnvel þó Fréttabréfið verði gefið út í fleiri eintökum. Er það von okkar að þessi breyting falli í góðan jarðveg.

Frá ráðunautafundi

Sauðfjárrættarráðunautar fóru yfir skýrsluhaldskerfið fjarvis.is með forriturum BÍ og Jóni Viðari. Þar komu ráðunautar á framfæri athugasemdum frá notendum kerfisins og forritarar tilkynntu að unnið yrði í að auðvelda vinnu á milli kerfana FJÁRVÍS BÚ og fjarvis.is. Skráning sæðinga verður tekin upp núna í fjarvis.is. Til að byrja með verða allar sæðingar skráðar hjá BÍ en í framtíðinni er reiknað með að sæðingarmenn sjái um þessar skráningar líkt og í nautgriparæktinni. Sæðingarmenn eru því hvattir til að senda dagbækur sæðingarmanna sem fyrst til Sveins Sigurmundssonar á skrifstofu Búnaðarsambands Suðurlands á Selfossi. Með þessari skráningu er betra að halda utan um sæðingarnar og kemur þá í ljós í vorskrauningu hvort ærin hafi haldið við sæðingunni eða ekki. Ýmsar aðrar breytingar og lagfæringar voru kynntar. Unnið er að því að létta allar skráningar til að gera kerfið hraðvirkara.

Eypór Einarsson kynnti fyrstu niðurstöður sínar úr verkefninu um rafrænt dillkakjötamat. Þar er hann að afla gagna til að setja inn í rafræna dillkakjötsmælirinn hjá Kjötafurðarstöð KS. Það verður gaman og fróðlegt að fylgjast með þróuninni á þessum búnaði þar sem huglægt mat verður aldrei eins námkvæmt og beinar mælingar. Þorsteinn Ólafsson sem er ný tekin við starfi dýralæknis í sauðfjár- og nautgripasjúkdómum hjá Matvælastofnun leit inn til okkar og ræddi um sauðfjárveikivarnir og hans fyrstu verk í starfi. Emma Eypórsdóttir og Sigurður Sigurðarsson fóru yfir nýjustu niðurstöður í rannsóknunum á orsökum lambadauða og fósturdauða í gemlingum. Helstu orsakir lambadauða fyrir burð eru sýkingar, hnjask og fósturlát af völdum kattarsmits (toxoplasma gondii). Eftir burðinn drepast flest lömbin úr einhverskonar sýkingum. Fósturdauðinn í gemlingum er mjög erfitt að rekja til einhvers eins orsakavaldar en menn hallast að því að þetta sér einhver sýking sem á sér stað vegna þess að í flestum tilfellum kemur þetta bara upp einu sinni eða með nokkura ára millibili.

Greiðslur fyrir umframmjólk óbreyttar

Að því er fram kemur á heimasíðu Auðhumlu, www.audhumla.is, hafa stjórnir Auðhumlu og MS ákveðið að greiðslur fyrir umframmjólk verði óbreyttar, það er 40 krónur fyrir hvern lítra mjólkur umfram greiðslumark.

Kosningar til Búnaðarþings

Stjórn Búnaðarsambands Suðurlands hefur ákveðið að kosningar til Búnaðarþings sem fram eiga að fara árið 2009 vegna setu á Búnaðarþingi 2010-2012 fari fram á aðalfundi Búnaðarsambandsins sem haldinn verður að Árhúsum 17. apríl nk.

Búnaðarþing fer með æðsta vald í öllum málefnum Bændasamtaka Íslands og eru fulltrúar Búnaðarsambands Suðurlands sjö, en jafnframt skulu kjörnir með sama hætti jafnmargir varafulltrúar.

Pó vill stjórnin benda á að í samþykktum BÍ um kosningu til Búnaðarþings II. Kafli 13.gr. 3 lið kemur fram eftir farandi.

Þingfulltrúar skulu kosnir í almennri kosningu. Þó getur stjórn búnaðarsambands ákveðið og tilkynnt í auglýsingu um aðalfund að kosning þingfulltrúa muni fara fram á fundinum nema fram komi krafa um almenna kosningu ekki síðar en 6 vikum fyrir aðalfund. Þurfa þá að lágmarki annað hvort 10% eða 20 félagsmenn, sem atkvæðisrétt hafa í búnaðarsambandi, að bera fram slíka kröfu þar sem kosnir eru einn eða tveir fulltrúar. Í þeim búnaðarsamböndum, sem kjósa fleiri en tvo fulltrúa, þurfa annað hvort 10% eða 40 félagsmenn, sem atkvæðisrétt hafa, að bera fram slíka kröfu. Komi krafa um almenna kosningu fram í tæka tíð skal stjórn búnaðarsambands auglýsa það.

Eins og auglýst var í janúar hefur félagatal legið frammi á skrifstofum Búnaðarsambandsins frá því 12 vikum fyrir aðalfund í fjórar vikur alls eða frá og með 26. janúar til og með 23. febrúar í samræmi við samþykktir Bændasamtaka Íslands.

Frestur til að skila inn kröfu um almenna kosningu rennur út þann 6. mars n.k. í samræmi við samþykktir Bændasamtaka Íslands.

Stjórn Búnaðarsambands Suðurlands

Nýr starfsmaður á BSSL

Nýr starfsmaður hefur verið ráðinn í fjármálaráðgjöf BSSL í samvinnu við Bændasamtök Íslands. Um tímabundna ráðningu er að ræða til eins árs í fæðingarorlofi Margrétar Ingjaldsdóttur. Nýi starfsmaðurinn heitir Eggert Þróstur Þórarinnsson og er ættaður frá Hraungerði í Álftaveri.

Eggert hefur lokið mastersnámi í vélaverkfræði og hefur unnið við stundakennslu við verkfræðideild Háskóla Íslands og hjá Landsbanka Íslands samhliða meistaranámi í fjármála-hagfræði.

Eggert er boðinn velkominn í hóp starfsmanna Búnaðarsambands Suðurlands. Hann mun hafa skrifstofuaðstöðu hjá BSSL á Selfossi og kom til starfa mánudaginn 2. febrúar s.l.

Umsóknir um framlög vegna þróunarverkefna og jarðabóta

Umsóknarfrestur vegna framlaga til þróunar- og jarðabóta, vatnsveitna á lögbýlum og lýsingarbúnaðar í ylrækt er til 1. mars nk.

Sækja þarf um eftirtalin verkefni samkvæmt Búnaðarlagasamningi fyrir 1. mars nk.:

- Endurræktun vegna aðlögunar að lífrænum búskap
- Umhverfis- og þróunarverkefni í garðrækt/ylrækt
- Umhverfis- og feegrarátak í sveitum
- Verkefni tengd búfjárhaldi og vinnuáðstöðu

Að auki þarf að sækja um tvo flokka á sama eyðublaði fyrir 1. mars sem ekki falla undir Búnaðarlagasamning. Það eru annarsveggar framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga: "Framlög til stofnframkvæmda við vatnsveitur á lögbýlum" og hins vegar framlög úr aðlögunarsamningi um starfsskilyrði framleiðenda garðyrkjuafurða: "Fjárfestingar í lýsingarbúnaði í ylrækt."

Ekki skal sækja um styrki á þessum tímapunkti í eftirtalda flokka samkvæmt Búnaðarlagasamningi sem þó eru styrkhæfir heldur skal óska eftir úttekt ráðunautar í lok sumars, þegar framkvæmd er lokið. Frestur til þess er til loka september 2009. Flokkarnir eru:

- Kornrækt
- Beitarstjórnun og landnýting
- Viðhald framræslu
- Kölkun túna
- Jarðrækt (gras- og grænfóðurrækt)

Umsóknareyðublöð má nálgast á skrifstofum Búnaðarsambandsins eða á vefsíðunni www.bssl.is.

Átaksverkefni í jarðrækt

Stjórn Bændasamtaka Íslands ákvað fyrir stuttu að veita allt að 4 milljónum króna í sérstakt átaksverkefni í jarðrækt. Þetta er gert í ljósi mikilla verðhækkana á aðföngum og verulega óhagstæðrar gengisþróunar. Bændum verður gefinn kostur á að sækja um sérstaka, einstaklingsmiðaða ráðgjöf um áburðarnotkun og jarðrækt/fóðuröflun þeim að kostnaðarlausu. Gert er ráð fyrir að jarðræktarráðunautar heim-sæki bændur og fari með þeim í gegnum fyrirkomulag jarðræktar á viðkomandi býli með það að leiðarljósi að finna möguleika til hagræðingar og leita nýrra tækifæra. Meðal efnistaka má nefna nýtingu lífræns og tilbúins áburðar, áburðaráætlanagerð, endurræktun túna, hagkvæmni græn-fóður- og kornræktar, notkunarmöguleikar skýrsluhalds og tunkorta svo að fátt eitt sé nefnt.

Nánari upplýsingar á skrifstofum Búnaðarsambandsins.

Ný óreynd naut í dreifingu

Nú eru sjö ný óreynd naut úr nautaárgangi 2007 komin úr dreifingu. Þetta eru þeir Hóll 07037, Húni 07041, Blængur 07042, Toppur 07046, Lögur 07047, Lukki 07048 og Húfur 07049.

Hóll 07037 er frá Helluvaði á Rangárvöllum, sonur Umba 98036 og Púfu 543 Stígsdóttur 97010.

Húni 07041 er frá Syðra-Hóli í Skagabyggð og er undan Laska 00010 og Aldísi 176 Soldánsdóttur 95010.

Blængur 07042 er fæddur á Berghyl í Hrunamannahreppi, sonur Glanna 98026 og Búbjargar 366 Punktisdóttur 94032.

Toppur 07046 er frá Kotlaugum í Hrunamannahreppi, Hersissonur 97033 og móðir hans er Toppa 276 Punktisdóttir 94032.

Lögur 07047 er fæddur á Egilsstöðum á Völlum, sonur þeirra Laska 00010 og Huppu 042. Móðurfaðir er Völsungur 94006.

Lukki 07048 er frá Svertingsstöðum II í Eyjafirði, Umbasonur 98036 og móðir hans er Lukka 224 Kaðalsdóttir 94017.

Húfur 07049 er fæddur í Ytri-Skógum undir Eyjafjöllum undan Laska 00010 og Húfu 350 Trefilsdóttur 96006.

Frekari upplýsingar um þessi naut og önnur sem í notkun eru er að finna í Nautaskránni sem er á vefslóðinni www.nautaskra.net. Þá eiga allir kúabændur að hafa fengið send ungnautaspjöld yfir þessi naut en hafi þau ekki borist þá vinsamlegast hafið samband við Búnaðarsambandið ef þið viljið fá þau send.

Nýtt met í framleiðslu mjólkur

Innvigtun mjólkur til samlaga innan Samtaka afurðastöðva í mjólkuriðnaði var rúmar 126 milljónir lítra árið 2008 en svo mikil hefur innvigtunin ekki orðið áður í sögunni. Þar með var metið frá 2007 slegið, þá var innvigtunin 124,8 milljónir lítra. Það verður því ekki annað sagt en að framleiðslan hafi gengið vel undanfarin ár, enda hafa flest náttúruleg skilyrði hennar verið hagnafelld. Því miður er ekki hægt að segja það sama um hin efnahagslegu.

Annars eru fimm mestu innvigtunarárin frá því að slík samantekt hófst árið 1959 eftirfarandi:

Árið 2008	126.051.529 lítrar
Árið 2007	124.816.835 lítrar
Árið 1978	120.172.100 lítrar
Árið 1979	117.198.706 lítrar
Árið 2006	117.062.454 lítrar

Nýjung á áburðarmarkaði Sérblandaður fljótandi áburður

Dagana 15.- 19. febrúar sl. sótti níu manna íslenskur hópur áburðarfræðinámskeið á vegum fyrirtækisins Flex Fertilizer System í Hollandi. Með í för voru jarðræktarráðunautarnir Ingvar Björnsson á Búgarði og Jóhannes Hr. Símonarson hjá Búnaðarsambandi Suðurlands. Tilgangurinn var að kynna sér nýja tegund áburðar sem fyrirtækið Novum ehf. á Íslandi hyggst flytja hingað til lands í vor og jafnvel síðar framleiða hér á landi fyrir íslenskan markað. Á námskeiðinu var farið yfir almenna áburðarfræði, samspil næringarefna, túlkun jarðvegsefnagreininga, sérstöðu Flex áburðarins auk þess sem verksmíðja fyrirtækisins í Hollandi var heimsótt.

Flex áburðurinn er fljótandi áburður en slíkur áburður hefur ekki verið á markaði á Íslandi í hefðbundnum landbúnaði fram að þessu. Íslenskir garðyrkjubændur hafa þó að einhverju leyti notað fljótandi áburð á undanförunum árum. Fljótandi áburður er ekki nýr í sjálfu sér og er allnokkuð notaður í öðrum löndum. Almennt hefur fljótandi áburður þann kost að hann þarf ekki að bíða eftir vætu til að leysast upp auk þess sem auðvelt er að búa til sérstaka blöndur af slíkum áburði sem henta hverju búi eða jafnvel hverri spildu ef nægar forsendur eru til staðar til að ákvarða slíkt. Fljótandi áburður getur verið hvort heldur sem er jarðvegsáburður sem er borinn á í upphafi gróanda eða við sáningu eða sem laufáburður sem er borinn á eftir að spretta er komin talsvert af stað. Dreifing á fljótandi áburði fer fram með údadælum sem fáir bændur eiga en einstaka búnaðarfélög eiga slíkar dælur auk þess sem áburðardreifing sem þessi er tilvalin verktakavinna.

Flex áburðurinn byggir á einkaleyfi danska efnafræðingsins Flemming Padkær sem telur sig hafa þróað aðferð til að koma í veg fyrir að næringarefnin í áburðinum gangi í efnasamband við önnur efni í jarðveginum og tapist þannig, s.s. með uppgufun, útskolun eða með mjög fastri bindingu við jarðvegsagnirnar. Næringarefnin eiga þar með að vera til staðar í jarðveginum á því formi sem plönturnar taka þær upp í gegnum rætur. Gangi þetta eftir má ætla að spara megi áburðarefni s.s. fosfór (P) sem getur bundist mjög fast í íslenskum jarðvegi og verið ónýtanlegur plöntum þó svo að jarðvegsefnagreiningar sýni að nóg sé af fosfór í jarðvegi.

Forsvarsmönnum Flex áburðarins er mjög umhugað um að vita hvaða næringarefni eru til staðar í jarðveginum og telja forsendu góðrar áburðargjafar vera góð jarðvegssýnataka og ítarleg túlkun þeirra. Erum við undirritaðir því að sjálfsögðu algjörlega sammála, sama hvernig áburður er síðan notaður.

Ingvar Björnsson
Jóhannes Hr. Símonarson

Nýræktun eða endurræktun?

Gerid greinarmun á hvort verið er að frumvinna land eða endrræta land. Áburðarþörfin er misjöfn eftir því, sérstaklega hvað varðar fosfór (P) sem er dýrt áburðarefni. Undantekningalítið er frumjörð (óræktaður úthagi) fosfórsnauður þegar landið er brotið til ræktunar í fyrsta sinn. Ekki er ólíklegt að þörfin sé á bilinu 35-50 kg P á hektara. Sama gildir þegar land er endurræktað í fyrsta sinn. Oftast uppfyllir áburður sem líkist gamla 15-15-15 áburðinum þarfir fyrir slíka ræktun en stundum getur þurft að bæta P við. Land sem verið er að endurrækta í annað eða þriðja sinn, hvað þá meira, hefur eignast allnokkurn fosfórforða sem óþarfi er að bæta við, aðeins viðhalda. Sama gildir um land sem stöðugt er í grænfóðurræktun. Fosfórríkur túnáburður s.s. 20-12-8 / 20-5-7 getur alla jafna fullnægt fosfórþörfinni við slíka endurræktun.

Það getur verið skynsamlegt að vera með tveggja mánaða vsk.-skil

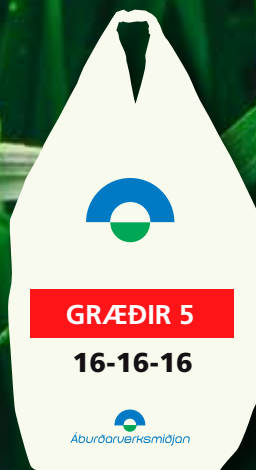
Endurgreiddur virðisaukaskattur er ekki lottóvinningur! Fáir þú endurgreiddan virðisaukaskatt aftur og aftur er afar líklegt að verulegt tap sé búinu því það þýðir einfaldlega að innskatturinn er meiri en útskatturinn, þ.e. útgjöldin meiri en tekjurnar. Það er hvoru tveggja bæði afar óheppilegt og afar óeðlilegt í hvaða rekstri sem er. Bændur hafa samkvæmt skattalögum rétt á að hafa sex mánaða virðisaukaskil en það er ekki þar með sagt að það sé ekki hægt að hafa tíðari uppgjör á virðisaukaskattinum. Tveggja mánaða skil eru almenn bændi skynsamlegri og þægilegri fyrir bæði bændur og bókara. Það tryggir tíðari og reglulegri færslu bókhaldsins og mun minni og viðráðanlegri virðisaukaskattskil. Í kaupbæti hefur bóndinn mun betri yfirsýn yfir reksturinn sem nýtist honum við bústjórnina!

Hvernig háttar þú þinni kjarnfóðurgjöf?

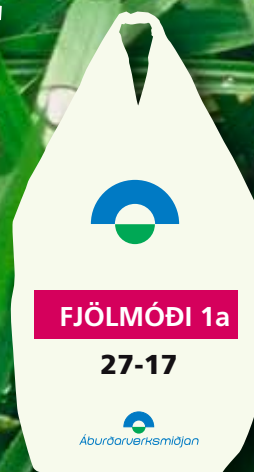
Kjarnfóður er alla jafna stærsti einstaki kostnaðarliðurinn á kúabúi. Þar getur því verið allnokkuð að sækja í sparnaði. Of algengt er að bændur gefi kjarnfóður of lengi, þ.e. eftir að nytin er orðin það lítil að heygjöfin ein og sér dugi mjólkurkúnni vel fyrir framleiðslunni. Á góðum heyjum er mjólkurkúmin engin vorkun að framleiða 15 lítra af heyinu einu saman og eiga þ.a.l. ekki að þurfa kjarnfóður. Kýr í lélegum holdum og kvigur sem enn eru að taka út þroska eru þó hér undanskilin.

Hvað gefur þú mikið kjarnfóður í raun?

Rúmþyngd kjarnfóðursins sem gefið er en það getur verið misjafnt milli sendinga. Dæmi eru um að "stöðluð" 1 kg. ausa frá fóðurframleiðanda innihaldi í raun 1,25 kg sem þýðir með öðrum orðum að þegar bóndi telur sig vera að gefa 4 kg er hann í raun að gefa 5 kg. Nauðsynlegt er því að vigta innihald ausunnar eftir hverja sendingu svo bóndi viti upp á hár hversu mikið kjarnfóður hann er að gefa. Sömuleiðis þarf að stilla sjálfvirku kjarnfóðurbásana reglulega svo að kíló sé örugglega kíló!

Fjölbreytilegur áburður fyrir ólíkar þarfir

Áburður í 600kg sekkjum:		Verð A	Verð B
1112160	Magni 1 N-27 einkorna	52.205	55.105
1133560	Græðir 5 16-16-16 einkorna	67.832	71.600
1133960	Græðir 9 27-6-6 einkorna	66.522	70.218
1142260	Fjöl móði 1a 27-17	57.879	61.095
1144960	Fjölgræðir 9a 26-9-8	59.451	62.754

Í boði er akstur heim á hlað á 1.200 kr/tonn án vsk, flutningstilboðið miðast við að pantaðir séu 10X600kg sekkir eða meira.

Verð A: Ef pantað er fyrir 1. mars. Greiða skal 50% við pöntun, lokauppgjör greiðslu og útgáfa endanlegs reiknings fer svo fram 1. apríl.

Verð B: Ef pantað er fyrir 1. mars. Greiða skal fyrir 15. maí, eða greiðslusamningur.

Áburðarverðin miðast við þróun gengis frá útgáfu verðskrár, þar til áburðarfarmar berast til landsins. Verðin eins og þau birtast í verðskránni eru miðuð við gengi bandaríkjadals skv. skráningu Seðabanka Íslands 23. janúar 2009.

Við minnum á heimasíðuna www.aburdur.is
— þar er hægt að panta einfaldan og þægilegan hátt

